

Inspraakbundel

**Reacties op concept-Voorkeursalternatief, Milieueffectrapportage en
Integrale Effectenanalyse 'Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel'**

Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN
www.bureau-energieprojecten.nl

INHOUDSOPGAVE

Woord vooraf	3
Kennisgeving	5

MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE REACTIES:

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale reacties	8
Alfabetisch overzicht organisaties en reacties	9
Reactie 202500533 tot en met 202500847	10

Woord vooraf

Van vrijdag 7 maart 2025 tot en met donderdag 17 april 2025 lagen het concept-Voorkeursalternatief, het milieueffectrapport (MER) en de Integrale effectenanalyse (IEA) ter inzage voor Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel. De Minister van Klimaat en Groene Groei (hierna: KGG) heeft samen met de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (hierna: VRO) voor het tracé van het Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel een concept-Voorkeursalternatief gekozen. Dat betekent dat er een keuze is gemaakt uit de verschillende onderzochte alternatieven en varianten. Het voorstel van de minister is beschreven in het concept-Voorkeursalternatief.

Wat gaat er gebeuren?

Het waterstofnetwerk Drenthe Overijssel is onderdeel van het landelijk waterstofnetwerk van Hynetwork. Het verbindt grote industriegebieden met elkaar, met waterstofopslag en met het buitenland. Het project maakt de verbinding met het industriecluster Noord-Nederland (Eemshaven en Delfzijl) en op termijn ook met Zuid-Limburg (Chemelot) en Zuidwest Nederland. In de toekomst komt er ook een verbinding met het Ruhrgebied in Duitsland.

Waarom is dit project nodig?

In het duurzame energiesysteem van de toekomst speelt CO₂-vrije waterstof een onmisbare rol. Waterstof kan een vervanger zijn voor aardgas voor de industrie. De industrie is verantwoordelijk voor ongeveer 25% van de CO₂-uitstoot van Nederland. Om de waterstof te vervoeren, is er een netwerk nodig. Het waterstofnetwerk helpt de industrie daarom over te stappen op waterstof en versnelt daardoor de energietransitie in de regio.

Het waterstofnetwerk in Drenthe en Overijssel is alleen bedoeld voor de industrie, zoals die in Emmen. Huizen en kleine bedrijven kunnen zich niet aansluiten op het waterstofnetwerk van Hynetwork.

Wat is het voorkeursalternatief?

De Minister van KGG kiest samen met de Minister van VRO een tracé. Dit is het Voorkeursalternatief. De keuze maken ze op basis van opgevraagde adviezen en reacties, het MER en de IEA.

In het MER staan de milieueffecten van het project. Ook staan er maatregelen in hoe deze kunnen worden beperkt of voorkomen. In deze procedure bestaat de milieueffectrapportage uit twee fasen: het project-MER fase 1 en het project-MER fase 2. De eerste fase lag ter inzage. Hierbij gaat het om de effecten op het milieu (bijvoorbeeld natuur en landschap) van de tracéalternatieven.

Effecten op de omgeving, kosten, techniek en toekomstvastheid krijgen ook een rol. Dit gebeurt in de IEA. Daarmee worden de voor- en nadelen van de verschillende tracés duidelijk.

Voor welk tracé is er gekozen?

Het waterstofnetwerk in Drenthe en Overijssel loopt van Nieuwediep (gemeente Stadskanaal) tot Ommen en takt bij Elim af naar Emmen. Voor een groot deel kunnen bestaande aardgasleidingen worden hergebruikt. Er zijn drie stukken waar een nieuwe waterstofleiding komt, namelijk tussen Elim – Vlieghuis, Vlieghuis – NAM Schoonebeek en Nieuw-Amsterdam – Emmen.

Bij Coevorden en Vlieghuis is er een keuze waar deze nieuwe leiding komt. De opties zijn om de waterstofleiding naast bestaande aardgasleidingen of in een gereserveerde strook voor buisleidingen aan te leggen.

1. Coevorden

Bij Coevorden is gekozen voor het basisalternatief. In deze route wordt de waterstofleiding gebundeld met bestaande aardgasleidingen. Ook volgt de route voor een deel de route van de te

verwijderen A-577. Hierdoor is minder nieuw ruimtebeslag. In dit alternatief is er ook sprake van minder nieuw brandaandachtsgebied en zijn er minder kwetsbare objecten binnen dit gebied.

2. Vlieghuis

Bij Vlieghuis is gekozen voor het basisalternatief. In deze route wordt de waterstofleiding gebundeld met bestaande aardgasleidingen. Er wordt nog extra onderzoek gedaan om uit te leggen waarom dit de beste keuze is en niet een route in de buisleidingenstrook, ook wel PEH-strook genoemd.

Inloopbijeenkomsten

U was welkom bij de inloopbijeenkomsten die het Ministerie van KGG samen met Hynetwork organiseerde. Tijdens de inloopbijeenkomst kon u informatie ophalen en vragen stellen over de procedure en de inhoud van het project. De bijeenkomsten waren op:

- Maandag 24 maart in MFC De Opsteker, De Spil 1, 7918 AX Nieuwlande
- Maandag 31 maart in de PKN kerk Erica, Heidebloemstraat 2, 7887 EB Erica

Reacties

Op het concept-Voorkeursalternatief, het MER en de IEA zijn binnen de reactietermijn in totaal 8 reacties binnengekomen. De reacties zijn integraal opgenomen in deze inspraakbundel. U kunt deze inspraakbundel downloaden van www.rvo.nl/waterstofnetwerk-do.

Wat gebeurt er hierna?

Op basis van de reacties op het concept-Voorkeursalternatief, het MER, de IEA en het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage wordt het voorkeursalternatief definitief vastgesteld. Het Voorkeursalternatief vormt de basis voor de volgende fase in de projectprocedure, namelijk de uitwerking van het projectbesluit.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel en alle bijbehorende stukken vindt u op www.rvo.nl/waterstofnetwerk-do. Ook kunt u de website van Hynetwork bezoeken via www.hynetwork.nl/voor-de-omgeving/projecten/drenthe-overijssel.

Heeft u vragen? Dan kunt u met Bureau Energieprojecten bellen via telefoonnummer 070 379 89 79 op werkdagen tussen 09.00 en 17.00 uur.

Kennisgeving concept-Voorkeursalternatief, Milieueffectrapportage en Integrale Effectenanalyse Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel, Ministerie van Klimaat en Groene Groei

De Minister van Klimaat en Groene Groei (hierna: KGG) heeft samen met de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (hierna: VRO) voor het tracé van het Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel een concept-Voorkeursalternatief gekozen. Dat betekent dat er een keuze is gemaakt uit de verschillende onderzochte alternatieven en varianten. Het voorstel van de minister is beschreven in het concept-Voorkeursalternatief.

Van vrijdag 7 maart 2025 tot en met donderdag 17 april 2025 liggen het concept-Voorkeursalternatief, het milieueffectrapport (MER) en de Integrale effectenanalyse (IEA) ter inzage. U kunt hier dan op reageren.

Wat gaat er gebeuren?

Het waterstofnetwerk Drenthe Overijssel is onderdeel van het landelijk waterstofnetwerk van Hynetwork. Het verbindt grote industriegebieden met elkaar, met waterstofopslag en met het buitenland. Het project maakt de verbinding met het industriecluster Noord-Nederland (Eemshaven en Delfzijl) en op termijn ook met Zuid-Limburg (Chemelot) en Zuidwest Nederland. In de toekomst komt er ook een verbinding met het Ruhrgebied in Duitsland.

Waarom is dit project nodig?

In het duurzame energiesysteem van de toekomst speelt CO₂-vrije waterstof een onmisbare rol. Waterstof kan een vervanger zijn voor aardgas voor de industrie. De industrie is verantwoordelijk voor ongeveer 25% van de CO₂-uitstoot van Nederland. Om de waterstof te vervoeren, is er een netwerk

nodig. Het waterstofnetwerk helpt de industrie daarom over te stappen op waterstof en versnelt daardoor de energietransitie in de regio.

Het waterstofnetwerk in Drenthe en Overijssel is alleen bedoeld voor de industrie, zoals die in Emmen. Huizen en kleine bedrijven kunnen zich niet aansluiten op het waterstofnetwerk van Hynetwork.

Wat is het voorkeursalternatief?

De Minister van KGG kiest samen met de Minister van VRO een tracé. Dit is het Voorkeursalternatief. De keuze maken ze op basis van opgevraagde adviezen en reacties, het MER en de IEA.

In het MER staan de milieueffecten van het project. Ook staan er maatregelen in hoe deze kunnen worden beperkt of voorkomen. In deze procedure bestaat de milieueffectrapportage uit twee fasen: het project-MER fase 1 en het project-MER fase 2. De eerste fase ligt nu ter inzage. Hierbij gaat het om de effecten op het milieu (bijvoorbeeld natuur en landschap) van de tracéalternatieven.

Effecten op de omgeving, kosten, techniek en toekomstvastheid krijgen ook een rol. Dit gebeurt in de IEA. Daarmee worden de voor- en nadelen van de verschillende tracés duidelijk.

Voor welk tracé is er gekozen?

Het waterstofnetwerk in Drenthe en Overijssel loopt van Nieuwediep (gemeente Stadskanaal) tot Ommen en takt bij Elim af naar Emmen. Voor een groot deel kunnen bestaande aardgasleidingen worden hergebruikt. Er zijn drie stukken waar een nieuwe waterstofleiding komt, namelijk tussen Elim – Vlieghuis, Vlieghuis – NAM Schoonebeek en Nieuw-Amsterdam – Emmen.

Bij Coevorden en Vlieghuis is er een keuze waar deze nieuwe leiding komt. De opties zijn om de waterstofleiding naast bestaande aardgasleidingen of in een gereserveerde strook voor buisleidingen aan te leggen.

1. Coevorden
Bij Coevorden is gekozen voor het basisalternatief. In deze route wordt de waterstofleiding gebundeld met bestaande aardgasleidingen. Ook volgt de route voor een deel de route van de te verwijderen A-577. Hierdoor is minder nieuw ruimtebeslag. In dit alternatief is er ook sprake van minder nieuw brandaandachtsgebied en zijn er minder kwetsbare objecten binnen dit gebied.
2. Vlieghuis
Bij Vlieghuis is gekozen voor het basisalternatief. In deze route wordt de waterstofleiding gebundeld met bestaande aardgasleidingen. Er wordt nog extra onderzoek gedaan om uit te leggen waarom dit de beste keuze is en niet een route in de buisleidingenstrook, ook wel PEH-strook genoemd.

Inloopbijeenkomsten

U bent welkom bij de inloopbijeenkomsten die het Ministerie van KGG samen met Hynetwork organiseert. Tijdens de inloopbijeenkomst kunt u informatie ophalen en vragen stellen over de procedure en de inhoud van het project. Er is geen plenaire presentatie. U kunt zonder aanmelding in- en uitlopen tussen 19:00 en 21:00 uur. De bijeenkomsten zijn op:

- Maandag 24 maart in MFC De Opsteker, De Spil 1, 7918 AX Nieuwlande
- Maandag 31 maart in de PKN kerk Erica, Heidebloemstraat 2, 7887 EB Erica

Wilt u reageren?

U kunt van vrijdag 7 maart 2025 tot en met donderdag 17 april 2025 reageren op het concept-Voorkeursalternatief, het MER en de IEA. In deze periode kunt u de documenten bekijken op www.rvo.nl/waterstofnetwerk-do.

U kunt op drie manieren reageren:

- Bij voorkeur digitaal via: www.rvo.nl/waterstofnetwerk-do
- Per post:
Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel
Postbus 111
9200 AC Drachten
Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan sturen wij u per brief een ontvangstbevestiging.
- Voor het opnemen van mondelinge reacties is er tijdens de inloopbijeenkomst een notulist

aanwezig. Ook kunt u op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur bellen met Bureau Energieprojecten op 070 379 89 79.

Heeft u hulp nodig?

De overheid vindt het belangrijk dat iedereen mee kan doen. Niet iedereen is even handig met computers. Daarom zijn er Informatiepunten Digitale Overheid. Deze informatiepunten vindt u in de bibliotheken. U kunt er makkelijk binnenlopen om uw vragen over websites van de overheid te stellen. Bijvoorbeeld voor het op de computer bekijken van documenten die bij dit project horen. Vraag ernaar bij de bibliotheek bij u in de buurt. Voor meer informatie kunt u terecht op de website: www.informatiepuntdigitaleoverheid.nl.

Wat gebeurt er hierna?

Op basis van de reacties op het concept-Voorkeursalternatief, het MER, de IEA en het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage wordt het voorkeursalternatief definitief vastgesteld. Het Voorkeursalternatief vormt de basis voor de volgende fase in de projectprocedure, namelijk de uitwerking van het projectbesluit.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel en alle bijbehorende stukken vindt u op: www.rvo.nl/waterstofnetwerk-do. Ook kunt u de website van Hynetwork bezoeken via: www.hynetwork.nl/voor-de-omgeving/projecten/drenthe-overijssel.

Heeft u vragen? Dan kunt u met Bureau Energieprojecten bellen via telefoonnummer 070 379 89 79 op werkdagen tussen 09.00 en 17.00 uur.

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale reacties

In onderstaande tabel kunt u met het registratienummer het nummer van de reactie opzoeken. Door te klikken op uw reactienummer wordt u automatisch doorverwezen naar de reactie. De reacties zijn opgenomen vanaf pagina 10.

Reacties op concept-Voorkeursalternatief, Milieueffectrapportage en Integrale Effectenanalyse 'Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel'

Registratienummer	Reactienummer
202500533	202500533
202500806	202500806
202500816	202500816
202500825	202500825
202500842	202500842
202500844	202500844
202500846	202500846
202500847	202500847

Alfabetisch overzicht organisaties en reacties

Reacties op concept-Voorkeursalternatief, Milieueffectrapportage en Integrale Effectenanalyse 'Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel'

Reactienummer	Organisatie
202500846	Enexis Groep, KOLHAM
202500806	Gemeente Ommen, College van Burgemeester en Wethouders, OMMEN
202500844	Provincie Groningen, Gedeputeerde Staten, GRONINGEN
202500847	TenneT TSO B.V., ARNHEM
202500816	Veiligheidsregio Drenthe, ASSEN
202500825	Veiligheidsregio IJsselland, ZWOLLE

Reactie 202500533 tot en met 202500847

Verzonden: 3/16/2025 2:40:35 PM

Onderwerp:

Project: Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel c-VKA, MER en IEA

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

1) De opzet van waterstofnetwerk is een goed plan.

Want het helpt om energie met minder milieu belasting op te zetten.

2) Als het lukt om overschotten aan bijvoorbeeld zonne energie om te zetten naar waterstof en dat plaatselijk of regionaal als waterstof op te slaan dan hebben we minder pieken, En als het plaatselijk of regionaal naar waterstof zou kunnen opgeslagen, dan kunnen we naar de toekomst toe

de leidingen van het stroomnet minder belasten.

3) Waterstof is een goed plan .

Verzonden: 4/11/2025 3:54:55 PM

Onderwerp:

Project: Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel c-VKA, MER en IEA

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: Chevalleraustra

Huisnummer: 2

Postcode: 7731 EE

Woonplaats: Ommen

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Overheid

(Mede) namens:

Organisatie: Gemeente Ommen

Uw zienswijze/reactie:

We verzoeken u rekening te houden met de volgende opmerkingen en/of deze te verwerken.

1. Een negatief effect is te verwachten tijdens de aanlegfase qua stabiliteit van de waterkeringen (zettingen) als gevolg van de werkzaamheden aan de afsluiterlocaties. Gesteld wordt dat "zonder mitigerende maatregelen niet kan worden uitgesloten dat door bemaling zetting bij keringen plaatsvindt, wat de stabiliteit van de kering zou kunnen ondermijnen."

(Milieueffectrapport Fase 1 (13 februari 2025), Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel, p. 10). We verzoeken u bij het bepalen van deze mitigerende maatregelen (VKA in MER fase 2) overleg te hebben met de Vakgroep bodem van de Omgevingsdienst IJsselland [REDACTED].

2. Voor het aspect externe veiligheid zijn er groepsrisicoberekeningen uitgevoerd. Voor het traject Nieuwediep – Ommen ligt de maatgevende kilometer ter hoogte van Ommen. Op de tekening in bijlage A van het Achtergrondrapport externe veiligheid (bijlage H van het MER) is aangegeven dat de bezoekers van het tuincentrum alsmede de aanwezigen van de vakantieparken meegenomen zijn in de groepsrisicoberekening. In bijlage B van het Achtergrondrapport externe veiligheid en in de door Omgevingsdienst IJsselland opgevraagde psux-file van de QRA voor waterstofnetwerk Noord-Nederland (Arcadis, 22 mei 2024) is echter niet aangegeven met welke hoeveelheid bezoekers en met welke populatie per pand rekening is gehouden. De QRA en de uitkomsten in bijlage H van het MER zijn daardoor onvolledig. Tevens is hierdoor de conclusie in voetnoot 7 in bijlage H van het MER inzake de reden van de overschrijding van de oriëntatiewaarde, niet te verifiëren. De populatiecijfers ontvangen we graag alsnog. Deze informatie kan gestuurd worden naar de Vakgroep externe veiligheid van Omgevingsdienst IJsselland (externeveiligheid@odijsselland.nl).

3. In het Achtergrondrapport externe veiligheid (bijlage H van het MER) is in figuur 4-4 de fN-curve weergegeven voor de maatgevende kilometer van de her te gebruiken leiding in het deelgebied Nieuwediep – Ommen. In voetnoot 7 wordt aangegeven dat de overschrijding van de oriëntatiewaarde komt door het tuincentrum. Deze mening wordt niet door ons gedeeld. De overschrijding vanaf ca 220 – 800 doden komt van meer dan alleen het tuincentrum. We verzoeken u de overschrijding van het groepsrisico onderbouwd te verklaren.

4. In het Achtergrondrapport externe veiligheid (bijlage H van het MER) wordt alleen het groepsrisico van de waterstofleiding voor het deelgebied Nieuwediep – Ommen weergegeven. We verzoeken u in het kader van de verantwoording groepsrisico het verschil tussen het groepsrisico

van de aardgasleiding en de waterstofleiding voor het deelgebied Nieuwediep – Ommen weer te geven.

5. In het Achtergrondrapport externe veiligheid (bijlage H van het MER) wordt in paragraaf 4.4 de aanbeveling gedaan de QRA te actualiseren voor het MER fase 2. Deze aanbeveling wordt door ons onderschreven. De opmerkingen onder punt 2, 3 en 4 kunnen daar in meegenomen worden.

Verzonden: 4/15/2025 8:16:06 AM

Onderwerp:

Project: Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel c-VKA, MER en IEA

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED] [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: Mien Ruysweg

Huisnummer: 1

Postcode: 9408 KA

Woonplaats: Assen

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Brandweer

(Mede) namens:

Organisatie: Veiligheidsregio Drenthe

Zienswijze/reactie

Beste KGG,

In een eerder stadium, mer, heeft de Veiligheidsregio Drenthe gereageerd op de WNDO ontwikkelingen met kenmerk 2024-2781-ADVS. Hierin heeft de VRD u verzocht bij verdere ontwikkelingen / documentencontact op te nemen via ons emailadres [REDACTED]

Helaas heeft de VRD geconstateerd dat dit c-VKA niet is toegestuurd naar bovenstaand emailadres. Hierdoor heeft de VRD onvoldoende tijd om u van een reactie te voorzien voor de genoemde uiterste datum van zijnde 17 april.

De VRD verzoekt u derhalve om respijt tot en met 13 mei en zal daarbij zo snel mogelijk met een reactie komen. Hierbij is tevens rekening gehouden met de tussenliggende periode van de meivakantie.

Indien van dit verzoek een gebruik gemaakt kan worden, dan kunt u deze voorliggende reactie als een zienswijze beschouwen vanwege het niet betrokken zijn in dit participatieproces door de VRD.

De VRD hoopt echter dat het zover, zienswijze, hoeft te komen en werkt in de tussentijd aan een reactie op de c-VKA.

Met vriendelijke groet,

Veiligheidsregio Drenthe

[REDACTED]

[REDACTED]

Ministerie Klimaat en Groene Groei
Bureau Energieprojecten
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Veiligheidsregio Drenthe
Postbus 402
9400 AK ASSEN
[redacted]
www.vrd.nl

ons kenmerk
2025/4215/ADVS

uw kenmerk
202500816

datum
8 mei 2025

inlichtingen bij
[redacted]

telefoonnummer
[redacted]

email
[redacted]

onderwerp
c-VKA waterstof Netwerk Drenthe Overijssel

Geachte heer, mevrouw,

Via de Veiligheidsregio IJsselland is de Veiligheidsregio Drenthe op de hoogte gebracht van de ter inzage legging van het c-VKA, MER en IEA t.b.v. het Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel. In een pre-zienswijze heeft VRD gereageerd voor het sluiten van de termijn op 17 april. Aanvullend op die pre-zienswijze kunt u onderstaand onze reactie op het c-VKA lezen.

Inleiding

In beginsel is dit een reactie op het concept-voorkeursalternatief versie 4 van 17 januari 2025. Op de concept NRD, concept MER fase 1 en de concept IEA heeft de VRD in 2024 gereageerd. Dit voorafgaand en na de werksessie van 7 en 14 november waar het KGG bij aanwezig was in hotel van der Valk te Emmen. T.a.v. de MER en de IEA, die momenteel bij het c-VKA als bijlagen zijn gevoegd, verzoekt de VRD aan te geven in hoeverre er geen zaken zijn overgenomen uit onze eerdere adviezen met een argumentatie waarom niet.

c-VKA

1. De samenvatting geeft aan dat er nog naar een alternatief wordt gekeken van tracé nabij Vliegghuis. Zijn er al resultaten van bekend?
2. §1.3, De VRD wordt graag betrokken bij het wijzigen van regels in het omgevingsplan van de Drentse gemeenten, wanneer dit door het projectbesluit voorzien wordt.
3. §2.2.4.1.1, Ten aanzien van de deelgebieden waar nog Niet Gesprongen Explosieven aanwezig kunnen zijn, verzoekt de VRD voorafgaand aan werkzaamheden in die deelgebieden daarvan in kennis te worden gesteld.
4. §2.2.4.2, Ten aanzien van de basisvariant en variant Coevorden II, ter hoogte van het recreatiepark de Huttenheugte, mist de VRD een ruimtelijke invulling ten aanzien van (eventuele) toekomstige ontwikkelingen aan de noordkant van de stad Coevorden door de gemeente Coevorden. Hierdoor kan mogelijk variant Coevorden II interessanter worden dan de basisvariant!

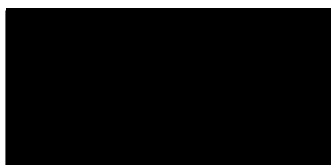
5. §2.2.4.3.1, Kan op gebieden waar agrarische functies aanwezig zijn de leiding niet dieper in de bodem aangelegd worden. Dit bijv. door gestuurd diepboren?
6. 2.2.4.5.1, Externe veiligheid, Het is goed te lezen dat er een brandaandachtsgebied benoemd is, echter mist het explosieaandachtsgebied nog. Dit geldt overigens voor het gehele WNDO tracé. Daarnaast is mooi te lezen dat de oriëntatiewaarde niet wordt overschreden, maar is het niet inzichtelijk gemaakt wat het dan wel is?
7. §2.2.4.5.2, Verzoek tot vastleggen van diepteligging van de waterstofleiding nabij het Hotel van der Valk. Bij voorkeur opnemen dieper dan 5 meter onder maaiveld.
8. §2.2.4.6.2, Verzoek om duidelijkheid of overleg met de gemeente Emmen t.a.v. de HDS locatie in het kader van externe veiligheid en ontwikkelingen m.b.t. de Green Wise Campus te Emmen.

Tot slot

Heeft u nog vragen over deze brief, dan kunt u contact met mij opnemen. De contactgegevens vindt u bovenaan deze brief.

Met vriendelijke groet,

Namens het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Drenthe,

Team Risicobeheersing

Cc:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

T.a.v.

Graadt van Roggenweg 200 | 3531 AH | Utrecht

Postbus 8242 | 3503 RE | Utrecht

Veiligheidsregio IJsselland

t.a.v.

Verzonden: 4/15/2025 10:25:07 AM

Onderwerp:

Project: Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel c-VKA, MER en IEA

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: Marsweg

Huisnummer: 39

Postcode: 8013 PE

Woonplaats: Zwolle

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Overheid

(Mede) namens:

Organisatie: Veiligheidsregio IJsselland

Zienswijze/reactie

Beste meneer, mevrouw,

U heeft op 7 maart 2025 het concept VKA voor het Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel ter inzage gelegd. Hierbij ontvangt u mijn reactie. Deze is gebaseerd op artikel 10 Wet veiligheidsregio's (Wvr).

Inhoudelijk heb ik geen opmerkingen of aanvullingen op de stukken die ter inzage liggen. Binnen het grondgebied van Veiligheidsregio IJsselland zijn geen tracés waar een mogelijk alternatief voor aangewezen is. Het traject waar dit voor speelt, ligt geheel binnen Veiligheidsregio Drenthe. Daarnaast heb ik geen opmerkingen of aanvullingen op de Integrale effectenanalyse (IEA) en de MER fase 1.

Ik ga er vanuit dat u zo voldoende weet en ons betreft bij het vervolg. Mocht u nog vragen hebben dan kunt u het beste contact opnemen via ons algemene mailadres:

[REDACTED]

Met vriendelijke groet,

[REDACTED],

Veiligheidsregio IJsselland | Team Risicobeheersing I

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle | Marsweg 39, 8013 PE Zwolle I

[REDACTED].nl I www.vrijsselland.nl

104431867_10734051_Advies_waterstofnetwerk_Drenthe_Overijssel_VKA_e.d..docx

Beste meneer, mevrouw,

U heeft op 7 maart 2025 het concept VKA voor het Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel ter inzage gelegd. Hierbij ontvangt u mijn reactie. Deze is gebaseerd op artikel 10 Wet veiligheidsregio's (Wvr).

Inhoudelijk heb ik geen opmerkingen of aanvullingen op de stukken die ter inzage liggen. Binnen het grondgebied van Veiligheidsregio IJsselland zijn geen tracés waar een mogelijk alternatief voor aangewezen is. Het traject waar dit voor speelt, ligt geheel binnen Veiligheidsregio Drenthe. Daarnaast heb ik geen opmerkingen of aanvullingen op de Integrale effectenanalyse (IEA) en de MER fase 1.

Ik ga er vanuit dat u zo voldoende weet en ons betreft bij het vervolg. Mocht u nog vragen hebben dan kunt u het beste contact opnemen via ons algemene mailadres:

[REDACTED]

Met vriendelijke groet,

[REDACTED],

Veiligheidsregio IJsselland | Team Risicobeheersing I

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle | Marsweg 39, 8013 PE Zwolle |

[REDACTED] www.vrijsselland.nl

Verzonden: 4/17/2025 12:20:25 PM

Onderwerp:

Project: Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel c-VKA, MER en IEA

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens: [REDACTED]

Organisatie:

Zienswijze/reactie

A. dieper in de grond leggen

Mijn aanbeveling is om de nieuwe hoge druk waterstofleiding op de verlengde Herendijk te Emmen (maar ook elders) dieper in de grond te leggen dan de geplande 1,5 meter.

Dit om risico van sabotage / aanslagen te voorkomen.

Met een leiding op 1,5 meter is het erg makkelijk om met een standaard grondboor tot de leiding te boren en kan iedereen een vuurwerkbom of ander explosief in het gat gooien.

Een klein gat in de leiding kan al snel destrastreus uitwerken. Door de hoge druk en het explosiegevaar is er voor omwonenden en omstanders dan een groot risico.

B. Schadeloosstelling

Omdat ik direct aan het geplande traject woon zou ik graag schadeloos worden gesteld voor enig verlies aan waarde van mijn woning.

Graag zie ik uitgelegd hoe ik hiervoor een aanvraag moet gaan doen voor de realisatie.

Verzonden: 4/17/2025 1:11:27 PM

Onderwerp:

Project: Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel c-VKA, MER en IEA

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED] [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: Sint Jansstraat

Huisnummer: 4

Postcode: 9712 JN

Woonplaats: Groningen

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Overheid

(Mede) namens:

Organisatie: Provincie Groningen

Zienswijze/reactie

Technische vraag/reactie: Een klein deel van het Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel ligt op het grondgebied van de provincie Groningen (gemeente Stadskanaal). Uit de stukken komt naar voren dat voor dit deel van het beoogde waterstofnetwerk gebruik wordt gemaakt van een bestaande aardgastransportleiding. Wij zijn voornemens om een spoorverbinding tussen Veendam en Stadskanaal te realiseren (project reactivering spoorverbinding Veendam-Stadskanaal). Uit eerder contact met Hynetwork komt naar voren dat over het kruisen van spoorlijnen contact is geweest met ProRail. Hynetwork geeft in dat kader aan dat over ombouwleidingen in het algemeen door ProRail is aangegeven dat bij gewijzigd gebruik (waterstof i.p.v. aardgas) van de kruisende leiding aangetoond moet worden dat de risico's niet toenemen t.o.v. de bestaande situatie. Hierbij denken wij onder andere aan externe veiligheidsrisico's als bijvoorbeeld explosiegevaar en daarnaast belastbaarheid van de leiding. Hynetwork heeft aangegeven dat voor de leidingen in het Waterstofnetwerk Groningen en het Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel nog gewerkt wordt aan deze onderbouwing. Wanneer is de hiervoor genoemde onderbouwing beschikbaar? Wij gaan er daarnaast vanuit dat over het voorgaande blijvende afstemming met ProRail en ons wordt gezocht zodat bij realisatie van gewijzigd gebruik van de bestaande aardgastransportleiding (waterstof i.p.v. aardgas) er geen extra belemmeringen optreden in de realisatie van de hiervoor genoemde spoorverbinding tussen Veendam en Stadskanaal.

Verzonden: 4/17/2025 2:16:35 PM

Onderwerp:

Project: Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel c-VKA, MER en IEA

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED] [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: A.B. Nobellaan

Huisnummer: 5

Postcode: 9615 TM

Woonplaats: Kolham

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Bedrijf

(Mede) namens:

Organisatie: Enexis Groep

Zienswijze/reactie

Ik verwijs graag naar de bijlage.

104469219_10740375_Reactie_Enexis_Groep_op_publicatie_Hynetwork_Oost-Nederland_Drenthe_en_Overijssel.pdf

Magistratenlaan 116
5223 MB 's-Hertogenbosch
enexisgroep.nl

Postbus 856 | 5201 AW | 's-Hertogenbosch

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Waterstofnetwerk Oost Nederland
Postbus 111
9200 AC Drachten

datum donderdag 17 april 2025

onderwerp Reactie op "Voornemen en voorstel voor participatie waterstofnetwerk Oost-Nederland" en "Voorkeursalternatief Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel"

Geachte heer/mevrouw,

Middels deze brief reageren wij namens Enexis Groep op de documenten "Voornemen en voorstel voor participatie waterstofnetwerk Oost-Nederland" en "Voorkeursalternatief Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel". Als regionaal netwerkbedrijf onderschrijven wij het belang van de realisatie van een landelijk waterstofnetwerk. Wij zien dit landelijke netwerk als essentiële basis voor de distributie van waterstof voor de regionale behoefte aan duurzame energie, naast elektriciteit en warmte. Om regionale waterstofnetten tijdig te kunnen ontwikkelen, is het van cruciaal belang dat er tijdig toegang is tot het landelijke netwerk.

Vanuit de gezamenlijke publieke opdracht voor landelijke en regionale netbeheerders om een doelmatige infrastructuur te ontwikkelen, wordt in NBNL-verband reeds overlegd over een optimale samenwerking om tot aftakkingen voor systeemkoppelingen te komen (specifiek in de stuurgroep waterstof waarin ook Hynetwork zitting heeft). Wij volgen de afspraken die daar gemaakt worden om op de juiste manier betrokken te worden bij de ontwikkeling van de waterstofnetwerken in Oost-Nederland, Drenthe en Overijssel. Wij gaan ervan uit dat die afspraken leidend worden en reageren daarom nu niet inhoudelijk op de voorstellen. Op 22 april hebben we reeds een overleg met Hynetwork gepland staan om de eerste inzichten uit te wisselen.

Met vriendelijke groet

Verzonden: 4/17/2025 5:04:22 PM

Onderwerp:

Project: Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel c-VKA, MER en IEA

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: Postbus 718

Huisnummer: 718

Postcode: 6800 AS

Woonplaats: Arnhem

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Bedrijf

(Mede) namens:

Organisatie: TenneT TSO B.V.

Zienswijze/reactie

Geachte heer/mevrouw,

Bijgaand treft u de reactie van TenneT TSO B.V. op het concept voorkeursalternatief en de bijbehorende Millieueffectrapportage (MER) fase 1 en Integrale Effectenanalyse. Wij waarderen de mogelijkheid om onze reactie in te dienen en waar mogelijk bij te dragen aan een zorgvuldige afweging van de belangen en technische aspecten ten aanzien van onze assets rondom het voorgenomen Waterstofnetwerk.

Wij staan open voor verdere samenwerking en zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

TenneT TSO B.V.

104473086_10741086_Reactie_concept_voorkeursalternatief_waterstofnetwerk_Drenthe_Overijssel.pdf

Ons Kenmerk: GFN-RE 25-0089

Betreft: reactie Concept voorkeursalternatief, Milieueffectrapportage fase 1, Integrale Effectenanalyse, Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel

Geachte heer/mevrouw,

Middels uw brief van 7 maart 2025 met kenmerk KGG/97375205 heeft u aan ons bekend gemaakt dat het concept voorkeursalternatief samen met de Milieueffectrapportage (MER) fase 1 en De Integrale Effectenanalyse ter inzage ligt. Van de mogelijkheid om een reactie in te dienen maakt TenneT TSO B.V. (hierna TenneT/ons/we) graag gebruik.

Uw brief betreft een reactie op onze zienswijze met registratienummer 202400366 (hierna onze zienswijze). In onze zienswijze is opgenomen:

- Een overzicht van bestaande en toekomstige hoospanningsverbindingen- en stations
- Een algemene uitleg over TenneT
- Inhoudelijke standpunten en belangen van TenneT ten aanzien van het voorgenomen Waterstofnetwerk

De inhoudelijke punten zoals benoemd in onze zienswijze blijven van toepassing. Daarnaast willen we onderstaande toevoegen als reactie:

Studie Elektromagnetische beïnvloeding

In de gepubliceerde MER met referentiekennmerk "WNN-ARC-OMG-GEN-MER-002" wordt benoemd dat op basis van het definitief ontwerp voor het leidingtracé een studie naar elektromagnetische beïnvloeding volgens NEN 3654 wordt verricht om eventuele beïnvloeding te onderzoeken en te beoordelen. Ook wordt aangegeven dat zo nodig technische maatregelen worden genomen om de beïnvloeding te minimaliseren.

Graag ziet TenneT een kopie van het onderzoek tegemoet. Indien gewenst denken wij graag met u mee om tot een goede inpassing te komen.

Wij hopen dat onze zienswijze en de aanvullende opmerkingen bijdragen aan een zorgvuldige afweging van de belangen en technische aspecten rondom het voorgenomen Waterstofnetwerk. TenneT staat open voor verdere samenwerking en overleg. Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet en danken u bij voorbaat voor uw aandacht en medewerking.

Met vriendelijke groeten / Kind regards / Mit freundlichen Grüßen,

Groningen, Drenthe, Friesland

Grid Field operations - Netherlands | Rights & Environment Management | Spatial Management

Aanwezig ma/di/wo/do

M
E
I

www.tennet.eu

TenneT TSO B.V.
Utrechtseweg 310
Arnhem

Postbus 718
6800 AS Arnhem
Nederland

Handelsregister: Arnhem 09155985